

УДК 004.738.5:658.7

Алексеев М.А.¹, Небава М.І.²¹ асп. Вінницького національного технічного університету² проф. Вінницького національного технічного університету

ЦИФРОВА ЛОГІСТИКА ЯК ОСНОВА Е-КОМЕРЦІЇ

У сучасних умовах глобалізації та стрімкого розвитку цифрових технологій значно змінюються підходи до організації логістичних процесів. Одним із ключових чинників трансформації виступає стрімкий розвиток електронної комерції, яка висуває нові вимоги до швидкості, гнучкості, прозорості та персоналізації логістичного сервісу. Відповіддю на ці виклики стає впровадження цифрових рішень у сфері логістики, які охоплюють як внутрішні бізнес-процеси підприємств, так і міжорганізаційну взаємодію в межах ланцюгів постачання.

Цифрова логістика в контексті е-комерції формується на базі застосування телематики, RFID-технологій, систем управління складом (WMS), транспортної аналітики (TMS), великих даних, хмарних сервісів та мобільних додатків [1, с.158]. Вона забезпечує наскрізну цифрову взаємодію між продавцем, постачальником, логістичним оператором та кінцевим споживачем, що дозволяє мінімізувати витрати часу та ресурсів, підвищити точність обробки замовлень і досягти високого рівня клієнтського обслуговування. Провідні світові компанії, такі як Amazon, FedEx, Alibaba, вже продемонстрували ефективність цифрових логістичних систем у забезпеченні масштабованості та стабільності бізнесу, навіть в умовах глобальних викликів.

Електронна торгівля значною мірою базується на потенціалі цифрової логістики. Зокрема, організація логістичної діяльності з використанням інтернет-технологій дозволяє підприємствам ефективно реагувати на зміну попиту, знижувати операційні витрати та забезпечувати гнучкість процесів. Використання хмарних платформ, систем відстеження доставки в реальному часі, автоматизація складів і розгалужені API-зв'язки між торговими майданчиками й логістичними сервісами стали обов'язковим компонентом успішної моделі електронного бізнесу. Цифрова логістика не лише підтримує електронну торгівлю, а й є її базовою інфраструктурною складовою, що забезпечує життєздатність е-commerce навіть в умовах кризи [2, с. 666].

Сучасна цифрова логістика також сприяє зміцненню взаємодії всередині логістичних ланцюгів, дозволяючи підприємствам інтегрувати свої системи управління зі сторонніми постачальниками та платформами, що пришвидшує обмін інформацією, підвищує прозорість операцій і дозволяє приймати більш обґрунтовані управлінські рішення. Таким чином, цифрова

логістика трансформується з інструменту підтримки в стратегічний фактор розвитку електронної комерції.

У подальших дослідженнях доцільно зосередити увагу на вивченні рівня цифрової зрілості логістичних компаній України, що дозволить не лише класифікувати підприємства за ступенем адаптації до цифрового середовища, а й виявити ключові бар'єри у впровадженні інновацій.

Окремої уваги потребує оцінка ефективності інтеграції цифрових рішень у сфері доставки, адже саме цей елемент логістичного ланцюга має безпосередній вплив на споживацьке сприйняття якості обслуговування в електронній комерції. Доцільно зосередити дослідницький інтерес на впровадженні автоматизованих систем управління складськими процесами (WMS), що забезпечують точність обліку й оперативність обробки замовлень, систем прогнозної аналітики на основі великих даних (Big Data) для оптимізації запасів і маршрутів доставки, а також інструментів цифрового моніторингу (трекінгу) в реальному часі, що дозволяють забезпечити прозорість ланцюгів постачання та контроль за критичними точками логістичних операцій.

Не менш перспективним напрямом подальших досліджень є комплексний аналіз впливу цифрової логістичної інфраструктури на конкурентоспроможність підприємств у сфері електронної комерції. Зокрема, доцільно оцінити взаємозв'язок між рівнем цифрової інтеграції та такими стратегічно важливими показниками, як швидкість виконання замовлень, якість клієнтського сервісу, рівень логістичних витрат, ступінь персоналізації обслуговування, а також адаптивність та гнучкість логістичної моделі в умовах зовнішніх змін. Вивчення цих параметрів дозволить сформувати об'єктивну оцінку економічного ефекту від цифровізації логістичних процесів та обґрунтувати напрями інвестицій у відповідну інфраструктуру.

З огляду на це, зазначені аспекти мають високу практичну значущість для формування стратегій цифрової трансформації логістики як на рівні окремих підприємств, так і в межах регіональної та національної логістичної політики.

СПИСОК ВИКОРИСТАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

1. Марінов Є.А., Лісений Є.В. Цифрова трансформація в логістиці // *Економіка та суспільство*. 2024. Вип. 66. С. 158–165. DOI: <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2024-66-5>.
2. Шостак Л.В., Милько І.П., Павлова С.В. Електронна торгівля та інтернет-технології в логістиці // *Економіка та суспільство*. 2023. Вип. 55. С. 666–671. DOI: <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2023-55-97>.